

Handläggare
Karlsson Daniel

Datum
2015-06-30

Diarienummer
ALN-2015-0157.60

Äldrenämnden

Yttrande avseende förslag till planprogram för Ulleråker

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att avge yttrande till plan- och byggnadsnämnden enligt upprättat förslag.

Sammanfattning

Planprogrammet för Ulleråker är en del av Uppsalas planerade stadsutveckling i Södra staden. Äldreförvaltningen har upprättat förslag till yttrande till plan- och byggnadsnämnden där vikten av det sociala hållbarhetsperspektivet, i form av främst tillgänglighet, trafiksäkerhet, orienterbarhet och inkluderande miljöer, betonas. Rörelsestråk och mötesplatser inom planområdet behöver därför anpassas så de är tillgängliga för alla personer oavsett funktionsförmåga. För att äldre personer ska kunna leva ett fullgott liv krävs att bostäderna och boendemiljöerna inom planområdet är tillgänglighetsanpassade.

Ärendet

Programmet för Ulleråker visar kommunens viljeinriktning och ska ligga till grund för kommande detaljplaner inom området. Området kommer att byggas ut under relativt lång tid och den grundläggande strukturen utformas därför så den kan anpassas till de förändringar som alltid uppstår över tid.

Den bärande strukturen i Ulleråker utgörs av kollektivtrafikstråket som placeras centralt i området, nära för alla. Stråket utgör stadsdelens pulsåder och förses med mötesplatser av olika karaktär, verksamheter, service och kultur. Stadsutvecklingen i Ulleråker ska ge utrymme för många människors krav på sin livsmiljö och kommer att kunna inrymma omkring 8 000 nya bostäder med tillhörande kommersiell och offentlig service.

Samrådshandlingen i sin helhet finns att läsa på nedanstående länk:

<https://www.uppsala.se/contentassets/85c419fb5fdd4e9491e6a349b56e068d/ulleraker-handling-webb.pdf>

Äldreförvaltningen

Gunn-Henny Dahl
T.f. förvaltningsdirektör

Handläggare
Karlsson Daniel

Datum
2015-08-27

Diarienummer
ALN-2015-0157.60

Plan- och byggnadsnämnden

Yttrande avseende förslag till planprogram för Ulleråker (dnr PBN 2012–20250)

Äldrenämnden har tagit del av förslaget till planprogram för Ulleråker och har följande synpunkter att anföra:

Under den närmaste tioårsperioden, åren 2015-2025, förväntas andelen äldre personer över 80 år öka med drygt 50 % eller ca 5 000 personer i Uppsala. Kommande tioårsperiod förväntas en antalsmässig ökning i samma storlek. Ökningen av antalet äldre är proportionellt större än ökningen i andra åldersgrupper, varför äldre personer kommer att utgöra en betydligt större del av befolkningen i det framtida Uppsala. Inför detta scenario är av största vikt att hänsyn och överväganden kring äldre personers behov beaktas i kommunens planprocesser. Det sociala hållbarhetsperspektivet i form av främst tillgänglighet, trafiksäkerhet, orienterbarhet och inkluderande miljöer behöver därför finnas med i planeringen av nya bostadsområden.

Äldrenämnden anser att programmet belyser det sociala hållbarhetsperspektivet relativt utförligt. Nämnden vill ändå understryka vikten av att rörelsestråken och mötesplatserna inom planområdet anpassas så de är tillgängliga för alla personer oavsett funktionsförmåga. Det gäller särskilt för äldre personer med nedsatt rörelseförmåga samt olika typer av kognitiva funktionsnedsättningar. Det handlar exempelvis om val och utformning av beläggning, trygghet i trafikmiljön och undvikande av barriärer. Rörelsestråken och mötesplatserna behöver vara tydliga och präglas av god orienterbarhet. Tillgängliga gångsstråk mellan bostadsområdena och åpromenaden i östra delen av planområdet måste också säkerställas.

En del av den åldrande befolkningen finns idag i flerfamiljshus och villabestånd med lägre grad av tillgänglighetsanpassning. Av särskild betydelse är därför att framtida bostadsbestånd kan erbjuda möjligheter att välja ett mer funktionellt boende. Det handlar både om bostäder med en högre grad av tillgänglighet och om miljöer som är anpassade för personer oavsett funktionsförmåga. Här är också viktigt med tillgång till lättåtkomlig service i närmiljön som livsmedelsaffärer, restauranger, vårdcentral, apotek och tandläkare. Möjligheter till föreningsaktiviteter i närmiljön kan likaså vara av stor betydelse för gruppen äldre.

För många äldre kan flytt till ett nytt och mer tillgänglighetsanpassat boende möjliggöra ett fortsatt oberoende och självständighet upp i hög ålder. Om sådana möjligheter värnas kan det

även medföra stora besparingar för samhället genom minskade behov av stödinsatser i form av hemtjänst eller särskilt boende, samt kostnader för kommunala bostadsanpassningsbidrag. Ett större utbud av bostäder för äldre förbättrar också möjligheterna till en större åldersintegration i stadsmiljön och motverkar tillkomsten av enklaver för särskilda grupper, exempelvis äldre eller barnfamiljer.

Det finns ytterligare samhällsvinster med fler tillgänglighetsanpassade bostäder. Förbättrade möjligheter för äldre att flytta kan ha potentiella effekter för matchningsmöjligheterna på arbetsmarknaden. Om möjligheterna ökar för äldre att flytta ökar rörligheten på bostadsmarknaden, därmed även omsättningen och utbudet av bostadsalternativ för arbetskraften på orten.

Av Boverkets kartläggningar och forskning som berör äldres flyttpreferenser framgår att hälsoskäl eller ändrad social situation oftast utgör skäl till önskemål om flytt. Äldre personer önskar oftast flytta till en mindre lägenhet, gärna hyresrätt, med små underhållsbehov. I det avseendet tillhör tyvärr Uppsala de kommuner som också rapporterat om bristande tillgång i Boverkets kartläggningar, vilket är något som behöver beaktas i den fortsatta planprocessen för Ulleråker.

Äldrenämnden

Monica Östman
Ordförande

Annie Arkebäck-Morén
Sekreterare